

Den 27. februar 2003 foretog jeg og tre af embedets øvrige medarbejdere i tilslutning til inspektionen af Arresthuset i Hobro en inspektion af detentionen i Hobro. I forbindelse med inspektionen modtog jeg rapportmateriale til gennemgang. Rapportmaterialet gennemgås under pkt. 2.

Denne rapport har i en foreløbig udgave været sendt til Politimesteren i Hobro og Justitsministeriet for at myndighederne kunne få lejlighed til at fremkomme med de eventuelle bemærkninger om faktiske forhold som rapporten måtte give anledning til. Jeg har ikke modtaget bemærkninger til den foreløbige rapport.

1. Detentionen

Detentionen er beliggende i kælderen/underetagen på politistationen. De tilbageholdte føres til detentionen via vagthavendes kontor i politistationens stueetage.

Fra politistationens gård hvortil der ikke er umiddelbart indkig fra andre huse i nærheden, føres den tilbageholdte op ad en stentrappe med 7 trin til politistationens stueetage hvor visitationen af den tilbageholdte finder sted. Stentrappen er forsynet med et kraftigt jerngelænder med såvel håndliste som knæværn.

Visitationen foregår i et lokale ved siden af vagthavendes kontor. I lokalet findes en skranke hvor den vagthavende polititjenestemand tager imod den tilbageholdte.

Det fremgår af de udlånte sager at de tilbageholdte bliver frataget effekter i forbindelse med visitationen. Jeg noterede mig imidlertid ikke hvor effekterne opbevares.

Jeg beder politimesteren om oplysninger herom og om opbevaringen af (en eventuel) nøgle hertil.

I skranken er der bl.a. en vejledning til tilbageholdte og Rigspolicefens vejledning om alkoholafvænning og – behandling mv. ("Hvor går du hen når du går ud?"). Det blev under inspektionen oplyst at de tilbageholdte altid får tilbudt Rigspolicefens vejledning når de bliver løsladt.

Efter visitationen føres den tilbageholdte ad en (indre) trætrappe (2 x 7 trin) ned i politistationens underetage. Trappen er delt på midten af en repos. Den nederste del af trappen er i 1996/97 blevet bygget om til en letmetaltrappe. Denne sidste del af trappen havde på daværende tidspunkt meget korte trin og var derudover smal og stejl at færdes på. Trinene blev ved ombygningen gjort dybere, og trappen blev endvidere bygget længere ud i rummet og blev derved mindre stejl. I samme forbindelse blev gulvet i (denne del af) kælderens sænket med henblik på at opnå en acceptabel loftshøjde i detentionslokalet. Det blev oplyst at ombygningsarbejdet i alt kostede 1,3 mio. kr.

Adgangsforholdene til detentionen er efter min opfattelse meget snævre. Forholdet er nærmere det at den tilbageholdte føres 7 trin op (ad den nævnte stentrappe) og – efter visitationen – 14 trin ned (ad den indre trappe). Hertil kommer at den tilbageholdte føres igennem fire indre døre (med tilhørende dørtrin) på politistationen før den pågældende står foran detentionslokalet i underetagen.

Under rundgangen på politistationen blev det oplyst at ombygningen af trappen ikke skyldtes konkrete uheld eller ulykker.

Jeg beder politimesteren om at oplyse om jeg har forstået dette korrekt. Til yderligere belysning af adgangsforholdene beder jeg endvidere politimesteren oplyse om der har været uheld eller ulykker på trapperne mv. i forbindelse med detentionsanbringelser siden 1990.

Jeg beder endvidere politimesteren om en udtalelse om hvilke overvejelser der blev gjort forud for ombygningen af den indre trappe og udgravningen af kældergulvet i henseende til adgangsforholdene.

Detentionslokalet er på ca. 10 m². På gangen udenfor lokalet er der et skab med rene tæpper. Der står endvidere en kasse til brugte tæpper. Den madras som hører til detentionslokalet, opbevares (stående op ad væggen) inde i lokalet.

I døren er der et kighul med plexiglas således at det er muligt at kigge ind til den tilbageholdte uden at åbne døren. På indersiden af døren ind til detentionslokalet var der dybe ridser.

Det forhold at der var ridsemærker på døren, kan give det indtryk at visitationen i nogle tilfælde ikke er foretaget med tilstrækkelig omhu idet de indsatte har kunnet medbringe genstande som har kunnet bruges til disse beskadigelser. På samme måde vil sådanne genstande kunne bruges til selvbeskadigelse. Jeg henviser til Kundgørelse II nr. 55 af 27. juni 2001 om detentionsanbringelse af spirituspåvirkede personer, § 13, stk. 3 (den tidligere kundgørelses § 13, stk. 1) hvorefter den tilbageholdte skal fratages alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting. Jeg er dog opmærksom på at f.eks. lynlåse og ringe vil kunne anvendes til at ridse med.

Idet jeg går ud fra at politimesteren overvejer at indskærpe reglerne for visitation ved detentionsanbringelser, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Detentionslokalet har lyse vægge og gråmalet gulv. Der er en rist i gulvet.

Detentionslokalet har et vindue ud til politistationens gård forsynet med matteret plexiglas således at det ikke er muligt at kigge ind gennem vinduet til detentionslokalet. Vinduet, der ikke kan lukkes op, er boltet solidt fast i væggen. Møtrikkerne er ikke afrundet i toppen, og det kan derfor ikke udelukkes at de vil kunne bruges i selvmordsøjemed.

Jeg går ud fra at møtrikkerne nu er afrundet i toppen. Jeg henviser til mine bemærkninger herom under inspektionen.

Jeg beder for en ordens skyld politimesteren om at bekræfte om dette er tilfældet.

I loftet, der (delvist) er forsænket, er der indbygget kamera, mikrofon og højttaler. Alle glas var rengjort og uden ridser. På væggen er der en kaldeknop. Instrumenterne i detentionslokalet blev afprøvet og virkede under inspektionen.

Detentionslokalet belyses af indbyggede lamper i loftet og opvarmes med gulvvarme.

Gitteret foran udsugningen i loftet var på tidspunktet for inspektionen defekt. Loftspladerne i det forsænkede loft er endvidere ikke stødt helt sammen. Mellemløbet mellem loftspladerne gør det muligt for den venterumsanbragte at få genstande anbragt på tværs bagved pladerne. Tilsvarende gælder det defekte ventilationsgitter.

Jeg går ud fra at ventilationsgitteret nu er blevet udskiftet, og at mellemrummet mellem loftspladerne er fyldt ud. Jeg henviser til mine bemærkninger herom under inspektionen. Jeg beder for en ordens skyld politimesteren om at bekræfte om dette er tilfældet.

De fysiske forhold i detentionen i Hobro er i øvrigt efter min opfattelse tilfredsstillende. Der var endvidere rent og pænt overalt i detentionen.

2. Rapportgennemgang

Jeg bad under inspektionen om rapportmateriale vedrørende de sidste 15 detentionsanbringelser forud for varslingen den 23. januar 2003 af inspektionen. Jeg modtog herefter ved inspektionens afslutning (kopi af) detentionsrapporter og de tilhørende lægeerklæringer vedrørende 15 detentionsanbringelser i perioden fra den 7. september 2002 til den 1. januar 2003. (I et

tilfælde fremgår det udtrykkeligt at der ikke blev foretaget lægeundersøgelse, i et andet tilfælde må jeg lægge til grund at der ikke blev foretaget lægeundersøgelse (se nærmere herom nedenfor), og i to yderligere tilfælde har jeg ikke modtaget lægeerklæringen. Jeg har således kun modtaget lægeerklæringer vedrørende 11 af de 15 detentionsanbringelser)

Samtlige de modtagne sager indgår i min gennemgang nedenfor.

Der har på intet tidspunkt været anbragt mere end en person i detentionen ad gangen. (Der var i løbet af dagen den 21. september 2002 to personer anbragt. Den ene blev anholdt/tilbageholdt meget tidligt om morgenen (anholdelsen den 21. september 2002, kl. 02.55 (om det præcise tidspunkt herfor, se nedenfor under pkt. 2.4.1.) mens den anden blev anholdt sidst på dagen på et tidspunkt hvor den først tilbageholdte var løsladt (anholdelsen den 21. september 2002, kl. 23.15). Anbringelserne der er nævnt under gennemgangen nedenfor, er angivet med datoen for anholdelsen/tilbageholdelsen og eventuelt – i det omfang der er forvekslingsmuligheder – med tidspunktet for anholdelsen /tilbageholdelsen. Som det allerede fremgår, har jeg for nemheds skyld i alle tilfælde angivet forholdet som en anholdelse.

Efter § 22, stk. 1, i kundgørelse II, nr. 55 af 27. juni 2001, skal alle punkter i detentionsrapporten (kundgørelsens bilag 1) udfyldes. Anvendelsen af bilag 1 (Rigspolitechefens blanket P 152) er ikke obligatorisk, men eventuelt anvendte lokale blanketter skal indeholde de oplysninger der er angivet i bilag 1 (detentionsrapporten), jf. Rigspolitechefens følgeskrivelse af 28. juni 2001 hvormed den ny detentionskundgørelse blev udsendt til samtlige politimestre og Politidirektøren i København.

Rigspolitechefens blanket P 152 er anvendt i forbindelse med alle 15 detentionsanbringelser. Denne blanket forudsætter afgivelse af en lang række (obligatoriske) oplysninger. Blanketten indeholder bl.a. felter til angivelse af generalia for den anholdte. Desuden er der felter til angivelse af dato og klokkeslæt for henholdsvis anholdelsen, indbringelsen til politistationen, fremstillingen for vagthavende, vejledning om retten til at få kontakt med pårørende eller arbejdsgiver, visitationen, anbringelsen i detentionen, såvel foreløbig som endelig anbringelse, lægetilkald, lægetilsyn, løsladelsen og udlevering af eventuelle tilbageholdte effekter.

Blanketten indeholder endvidere rubrikker til afkrydsning af om vedkommende er indsat i detentionen, overgivet til andre (f.eks. bragt hjem), indbragt til hospital eller til forsorghjem eller lignende. Der er endvidere et felt til afkrydsning af at der er indhentet udskrift fra kriminalregistret, og det er i parentes angivet at udskriften skal vedlægges. Desuden er der felter til afkrydsning af om den tilbageholdte efter vagthavendes vurdering er påvirket af alkohol, og i givet fald i hvilken grad, eller af andre berusende og/eller bedøvende midler (medicin/narkotika) og til angivelse af andre forhold (skader, spor). Videre er der felter til afkrydsning af om der er sket visitation efter kundgørelsens § 13, stk. 3 eller stk. 4, og felter til angivelse af hvem der har foretaget visitationen, og om der er frataget effekter (f.eks. penge eller værdigenstande). Der er yderligere felter til notering af lægens bemærkninger, til oplysning om hvorvidt (og af hvem) den tilbageholdte har fået udleveret pjecen ”Hvor går du hen, når du går ud?”, eller en lokalt udarbejdet blanket/pjece om klageadgang, muligheden for skriftlig begrundelse for detentionsanbringelsen og muligheden for alkoholafvænning og -behandling, til oplysning om hvem der udleverede tilbageholdte effekter, og til den tilbageholdtes kvittering herfor. Endelig er der et felt til bemærkninger såfremt den pågældende ikke ønskede at kvittere.

På bagsiden af blanketten er der felter til notering af dato og klokkeslæt for tilsyn, navn på den der udfører tilsyn, og til bemærkninger i forbindelse hermed. Ovenover felterne er det anført at det ved angivelse af enten et F eller et E ud for hvert tilsyn skal markeres om der er tale om et tilsyn ved fremmøde eller om et elektronisk tilsyn. Hvis der er tale om et skærpet tilsyn, skal det markeres ved et S.

Nærmere regler om detentionsanbringelse er fastsat i Rigspolitechefens kundgørelse II af 27. juni 2001 om detentionsanbringelse af berusede personer. Kundgørelsen trådte i kraft den 1. august 2001. Rigspolitechefen har i det allerede nævnte følgebrev af 28. juni 2001 til Politidirektøren i København og samtlige politimestre omtalt de vigtigste ændringer i forhold til den tidligere gældende kundgørelse.

Det fremgår som nævnt af § 22, stk. 1, i detentionskundgørelsen at alle punkter i detentionsrapporten skal udfyldes.

Som det vil fremgå af min rapportgennemgang, er de enkelte rubrikker i rapporterne i talrige tilfælde ikke udfyldt.

Forholdet er nærmere det at der i intet af de 15 tilfælde – fuldt ud – er forholdt i overensstemmelse med kundgørelsens § 22, stk. 1. Dette er beklageligt.

I en rundskrivelse af 15. januar 2003 til Politidirektøren i København og samtlige politimestre har Rigspolitichefen indskærpet vigtigheden af at bestemmelserne i den nye kundgørelse følges – herunder at samtlige punkter i detentionsrapporten udfyldes, jf. § 22, stk. 1.

Jeg går ud fra at politimesteren nu er opmærksom herpå og har indskærpet dette over for personalet på politistationen. Jeg foretager ikke videre på dette punkt.

Af Politiets Statistik for 2001 (www.politi.dk) fremgår det at der dette år var 55 detentionsanbringelser af spirituspåvirkede personer i Hobro. Af disse blev 48 lægeundersøgt. 3 blev indbragt på sygehuset, mens 17 blev bragt til hjemmet. Af Politiets Statistik for 2002 fremgår det at der dette år var i alt 36 detentionsanbringelser af spirituspåvirkede personer i Hobro politikreds. Da lægeundersøgelse nu er obligatorisk, fremgår antallet af lægeundersøgte detentionsanbragte ikke længere af statistikken. Det fremgår endvidere at 31 spirituspåvirkede personer blev bragt til forsorgshjem eller lignende. 6 blev indbragt på sygehuset, mens 9 blev bragt til hjemmet.

I sagen vedrørende min inspektion af detentionen i Holbæk har jeg fået oplyst at de anførte tal i statistikken for 2002 er forkerte for en række af politikredsene.

Jeg beder politimesteren om at meddele mig hvis der er fejl i de nævnte tal for så vidt angår Hobro politikreds.

I Rigspolitichefens følgebrev af 28. juni 2001 til kundgørelsen er det anført at politiet i stigende omfang skal bringe den berusede hjem hvis der er sikkerhed for at der i hjemmet er

tilstedeværende voksne personer som på forsvarlig måde kan tage sig af den pågældende, og hvis politiet ud fra et ressourcensynspunkt har mulighed for at benytte sig af denne fremgangsmåde. Det er endvidere bl.a. anført at politikredsene mere generelt bør undersøge om der i den enkelte kreds findes forsorgshjem eller lignende som på forsvarlig måde kan tage sig af berusede personer.

Det fremgår af statistikken at muligheden for at bringe berusede personer til forsorgshjem eller lignende i år 2002 – i modsætning til tidligere – har været anvendt i højere grad af politiet i Hobro.

Jeg beder politimesteren om nærmere oplysninger herom. Jeg beder herunder politimesteren om at oplyse om rubrikken for ”bragt til hjemmet” i årene forud (også) har været anvendt til personer som ikke blev bragt til deres bopæl, men til et forsorgshjem eller lignende (i mangel af andre muligheder). Jeg beder endvidere politimesteren om at oplyse om der i Hobro politikreds har været foretaget en sådan undersøgelse som nævnt af Rigspolitichefen, og i givet fald oplyse om resultatet heraf.

Jeg kan til orientering for Politimesteren i Hobro oplyse at Politimesteren i Hillerød i forbindelse med opfølgningen af min inspektion af detentionen i Hillerød (min opfølgingsrapport nr. 1 af 29. november 2002 – mit j.nr. 2001-2426-618) bl.a. oplyste følgende om politiets praksis for registrering af sådanne personer:

”I enkeltstående situationer, hvor den pågældende f.eks. har midlertidig bopæl på Skansegården, er der sket hjemkørsel dertil efter denne bestemmelse i kundgørelsen (§ 1, stk. 2), ligesom det jævnligt sker, at berusede personer bringes til eget hjem og overgives til pårørende. I de fleste af sådanne tilfælde sker hjemkørslen som en servicehandling fra politiets side, hvorfor den pågældende person ikke registreres som tilbageholdt og derfor ej heller registreres som overgivet til hjemmet med de dispositions-koder, der i POLSAS anvendes for personer, der hjemkøres jfr. bestemmelserne i detentionskundgørelsen.”

Justitsministeriet havde ikke forholdt sig hertil, og jeg bad derfor – inden jeg foretog videre – ministeriet om en udtalelse om Politimesteren i Hillerøds registreringspraksis. Jeg henviste i

den forbindelse til kundgørelsens § 1, stk. 4, hvorefter tilbageholdelse efter stk. 2, nr. 1-4, skal fremgå af detentionsrapporten, ligesom tilbageholdelsen skal opdateres i POLSAS.

Jeg har den 2. september 2003 (min opfølgingsrapport nr. 2) anført følgende om dette spørgsmål:

”Jeg bad Justitsministeriet om en udtalelse om Politimesteren i Hillerøds registreringspraksis som den var beskrevet i politimesterens tidligere udtalelse. Politimesteren havde heri bl.a. oplyst at det jævnligt sker at berusede personer bringes til eget hjem og overgives til pårørende, og da de fleste af sådanne hjemkørsler sker som en servicehandling fra politiet side, registreres de pågældende personer ikke som tilbageholdt.

Justitsministeriet har i den anledning indhentet en udtalelse fra Rigspolicefene, og ministeriet har i ministeriets udtalelse henholdt sig hertil. Rigspolicefene har til brug for sin besvarelse indhentet en udtalelse fra Politimesteren i Hillerød. I sin udtalelse af 25. marts 2003 har Rigspolicefene anført følgende:

’ ...

Af Hillerød Politis udtalelse af 17. marts 2003 fremgår det, at de berusede personer, der af politiet køres hjem som en servicehandling, ikke er berusede i en sådan grad, at de er omfattet af ordlyden af kundgørelse II, nr. 55, om detentionsanbringelse af berusede personer, § 1, stk. 1. Det er på den baggrund Rigspolitiets opfattelse, at det er i overensstemmelse med reglerne, at disse personer ikke registreres som tilbageholdte. Rigspolitiet har desuden i den forbindelse bemærket, at Hillerød Politi er opmærksom på sondringen mellem berusede, der blot køres hjem som en serviceydelse, og berusede, der køres hjem som tilbageholdte i medfør af detentionskundgørelsen.’

Jeg har noteret mig at det kun er berusede der ikke er beruset i en sådan grad at de er omfattet af § 1, stk. 1, i detentionskundgørelsen, der ikke registreres i forbindelse med at de køres til hjemmet eller overgives til pårørende. Jeg har herefter ikke grundlag for at foretage mig mere vedrørende dette forhold.”

Det fremgår af Politiets Statistik at der i Hobro politikreds – tilsyneladende – er sket et fald i antallet af berusede personer som er blevet bragt til hjemmet (17 personer i 2001, henholdsvis 9 personer i 2002). At dette er formuleret med et forbehold skyldes at spørgsmålet om hvorvidt der reelt har været et fald i antallet af personer som bringes til hjemmet, kan afhænge af svaret på mit spørgsmål ovenfor om statistikken for ud for 2002.

Hvis det er muligt, beder jeg politimesteren om at oplyse antallet af spirituspåvirkede personer som er bragt til hjemmet i første halvår af 2003.

Det fremgår af kundgørelsens § 1, stk. 4, at tilbageholdelse efter stk. 2, nr. 1-4, skal fremgå af detentionsrapporten, jf. kundgørelsens bilag 1.

Jeg anmoder politimesteren om at oplyse om detentionsrapporten også anvendes og udfyldes for personer der ikke indsættes i detentionen, men overgives til andre (nr. 1), indbringes til hospital (nr. 2) eller indbringes til forsorgshjem eller lignende (nr. 3).

2.1. Grundlaget for detentionsanbringelsen mv.

Efter kundgørelsens § 1, stk. 1, skal politiet tage sig af personer der er ude af stand til at tage vare på sig selv på grund af indtagelse af alkohol eller andre berusende og/eller bedøvende midler, og som træffes under forhold der indebærer en fare for den pågældende selv eller andre, eller den offentlige orden eller sikkerhed (berusede personer). Politiet skal efter stk. 2 tage stilling til om den pågældende skal tilbageholdes, f.eks. med henblik på indsættelse i detentionen (stk. 2, nr. 4). Indsættelse i detentionen kan kun ske hvis mindre indgribende foranstaltninger (overgivelse til andre, f.eks. hjemmet, eller indbringelse til hospital, forsorgshjem eller lignende, jf. nr. 1-3) ikke findes tilstrækkelige til at afværge faren.

Personer der er tilbageholdt af politiet af andre grunde, må som udgangspunkt ikke anbringes i detention, jf. § 2, stk. 2. Hvis detentionen undtagelsesvis anvendes til anbringelse af ikke berusede personer, finder kundgørelsen ikke anvendelse.

Det fremgår i alle de 15 tilfælde af detentionsrapporten, og for en dels vedkommende tillige af lægeerklæringen, at de pågældende var berusede. I 14

ud af de 15 tilfælde er det afkrydset at der er tale om påvirkning af alkohol. I et enkelt af disse tilfælde i kombination med andre berusende og/eller bedøvende midler (anholdelsen den 14. november 2002).

I detentionsrapporten vedrørende anholdelsen den 28. september 2002 har vagthavende som sin vurdering af den tilbageholdtes tilstand anført:

”Er alene lettere påvirket af narkotika eller lignende. Usikkert”.

Vurderingen er anført i tilknytning til afkrydsning af rubrikken ”andet (skader, spor)” og ikke i forbindelse med afkrydsning af rubrikken der angiver at den anholdte er påvirket af andre berusende og/eller bedøvende midler (medicin/narkotika).

Vagthavendes vurdering af den anholdtes tilstand står alene idet den pågældende ikke blev lægeundersøgt forud for (den endelige) anbringelse i detentionen. Der er i detentionsrapportens afsnit om tilsyn med den detentionsanbragte ikke anført nogen særlige bemærkninger om den detentionsanbragtes tilstand under opholdet i detentionen.

Inden jeg eventuelt foretager videre vedrørende denne detentionsanbringelse, beder jeg i lyset af det som jeg har anført ovenfor og betingelserne for detentionsanbringelse i kundgørelsens § 1, stk. 1, politimesteren om at uddybe vurderingen af den tilbageholdtes tilstand forud for anbringelse i detentionen.

Det fremgår af detentionsrapporten at den pågældende blev udtaget af detentionen den 29. september 2002, kl. 07.40 med henblik på afhøring (vedkommende var blevet anholdt af en privat borger i forbindelse med et indbrud). Den pågældende blev fremstillet for vagthavende kl. 01.05 om natten den 29. september 2002, men først anbragt i detentionen kl. 02.32. Den mellemtiliggende tid er som allerede nævnt ikke medgået til en lægeundersøgelse.

se. Jeg går umiddelbart ud fra at den anholdte i den mellemliggende periode er forsøgt afhørt om indbruddet, men at afhøringen blev besluttet udskudt til et senere tidspunkt.

Jeg beder politimesteren om at oplyse om det er rigtigt forstået.

Kun i 2 af de øvrige 14 tilfælde er det ved afkrydsning i den dertil hørende rubrik i detentionsrapporten angivet at de pågældende var påvirket af alkohol. I alle 14 tilfælde er graden af beruselse (den vagthavendes vurdering) dog angivet.

Jeg henleder opmærksomheden på at både det forhold at den pågældende skønnes påvirket af alkohol, og graden af påvirkning bør afkrydses.

I 14 tilfælde er graden af påvirkning som nævnt angivet i detentionsrapporten ved kryds i de dertil hørende felter. I 6 tilfælde er det afkrydset at pågældende var påvirket i svær grad. I 5 tilfælde er det afkrydset at pågældende var påvirket i middel grad, og i 3 tilfælde er det angivet at pågældende var påvirket i let grad.

Jeg har ikke grundlag for en nærmere efterprøvelse af om betingelserne i kundgørelsens § 1, herunder stk. 3, hvorefter detentionsanbringelse kun kan ske hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke anses for tilstrækkelige til at afværge faren som angivet i stk. 1, har været opfyldt i de enkelte tilfælde. Jeg går ud fra at betingelserne har været opfyldt i alle ovenfor nævnte 14 tilfælde.

Jeg lægger herefter til grund at alle disse anbringelser har været i overensstemmelse med kundgørelsens § 1.

Jeg vender tilbage til sagen om anholdelsen den 28. september 2002 når jeg har modtaget den udtalelse fra politimesteren som jeg har bedt om ovenfor.

I et tilfælde fremgår det af detentionsrapporten at den tilbageholdte blev indbragt til politistationen iført pyjamas og – må jeg umiddelbart gå ud fra – intet andet (anholdelsen den 23. november 2002). Det fremgår af rapporten at den pågældende (en kvinde) blev anholdt/tilbageholdt på bopælen (i Skørping) kl. 07.00 og indbragt til politistationen kl. 08.15.

Jeg beder politimesteren om nærmere oplysninger om forløbet af denne sag forud for indbringelsen til politistationen.

Jeg har nedenfor beskrevet min undersøgelse af overholdelsen af reglerne om lægeundersøgelse, fremstilling og visitation i de 15 tilfælde på en (forholdsvis) minutios måde, og jeg har stillet nogle spørgsmål. Jeg er opmærksom på at der er risiko for at rapporten bliver tilegnelsesmæssigt vanskeligere, jo mere detaljeret undersøgelsen bliver beskrevet. Denne fremgangsmåde har imidlertid været nødvendig fordi mængden af de (i øvrigt obligatoriske) oplysninger i de 15 detentionsrapporter varierer vedrørende disse punkter, således som jeg allerede har været inde på i det indledende afsnit ovenfor.

Notaterne om tilsynet med de detentionsanbragte er i modsætning hertil mere ensartede og meget mere fyldige (nærmere herom nedenfor under pkt. 2.5.). Jeg har derfor ment at kunne begrænse min beskrivelse af undersøgelsen på dette punkt til at angå gennemgående eller graverende fejl uden at jeg dog har kunnet gennemføre dette fuldt ud.

2.2. Lægeundersøgelse

Efter kundgørelsens § 12 skal der ved alle detentionsanbringelser ske lægeundersøgelse. Lægeundersøgelse skal efter bestemmelsen ske inden ”endelig” anbringelse i detentionen. Indtil den tilbageholdte er lægeundersøgt, er anbringelse i detentionen således foreløbig (og der skal i den periode føres et skærpet tilsyn med den pågældende), jf. kundgørelsens § 12, stk. 2. Lægetilsyn skal efter § 14 foretages enten ved tilkald af læge, ved undersøgelse på skadestue eller ved tilkald af vagtlæge, alt efter hvad der under hensyn til tid og afstand må anses for mest hensigtsmæssigt. Tidspunkt for lægeundersøgelse, lægens navn og lægens bemærkninger skal anføres i detentionsrapporten, jf. § 14, stk. 3. Hvis lægen ønsker at afgive skriftlige bemærkninger, skal det ske på blanket P153 (bilag 2 til kundgørelsen) som er udarbejdet af Den Almindelige Danske Lægeforening og Rigspolitichefen, jf. samme bestemmelses 2. pkt. og Rigspolitichefens følgebrev af 28. juni 2001 (pkt. 3, 2. afsnit) til kundgørelsen.

Der foreligger som nævnt i alle tilfælde på nær fire en lægeerklæring (anholdelsen den 28. september, 20. oktober, 15. december og 21. december 2002).

At der ikke blev foretaget lægeundersøgelse i den første af de fire nævnte sager, fremgår udtrykkeligt af detentionsrapporten af rubrikken ”lægeundersøgt af”. Hvad den anden sag angår, fremgår det af detentionsrapporten at den pågældende blev indbragt til politistationen kl. 03.20, anbragt foreløbig i detentionen kl. 03.25 (efter visitation kl. 03.21). Det fremgår endvidere at der har været ført tilsyn med den detentionsanbragte 10 gange mellem kl. 03.35 og 07.35, med 20-30 minutters interval, og at der intet har været at bemærke i den forbindelse. Rubrikken til brug for angivelse af hvornår og af hvem læge er tilkaldt, er ikke udfyldt. Heller ikke rubrikken til angivelse af hvem der har lægeundersøgt den tilbageholdte, og rubrikken til lægens bemærkninger er udfyldt.

Jeg lægger herefter til grund at heller ikke denne detentionsanbragte har været lægeundersøgt.

At bestemmelsen i kundgørelsens §12, stk. 1, om obligatorisk lægeundersøgelse ikke har været overholdt i to tilfælde, er kritisabelt. Jeg går ud fra at politimesteren vil indskærpe denne bestemmelse overfor personalet, og jeg foretager ikke videre vedrørende dette spørgsmål.

I de sidste to af de fire sager fremgår det af detentionsrapporten at der har fundet lægetilsyn sted. Jeg har imidlertid ikke modtaget en kopi af (en eventuel) lægeerklæring.

Jeg beder politimesteren om at oplyse om der er udfærdiget lægeerklæring i disse to tilfælde. Hvis dette er tilfældet, beder jeg om at modtage en kopi.

Lægetilsynet er i alle de 13 tilfælde hvor der har fundet lægeundersøgelse sted, sket på Hobro Sygehus (i modtagelsen eller på skadestuen). Og lægetilsynet har i alle 13 tilfælde på nær ét (anholdelsen den 21. december 2002) fundet sted før den pågældende blev indbragt til politistationen. Kun i ét af de ovenfor nævnte 13 tilfælde har der således været tale om en foreløbig anbringelse i detentionen.

Tidspunktet for lægetilsynet fremgår i alle disse 13 tilfælde, men i ét tilfælde fremgår dette alene af lægeerklæringen – hvor der er en fortrykt linje til angivelse heraf (anholdelsen den 23. november 2002). Der er i enkelte tilfælde mindre afvigelser imellem tidspunktet for lægetilsynet i lægeerklæringen og det tidspunkt som er anført i detentionsrapporten.

Da det er anført i kundgørelsens § 14, stk. 3, første pkt., at tidspunktet for lægeundersøgelse skal anføres i selve detentionsrapporten, og det ikke udtrykkeligt er anført at det ikke gælder

hvis lægen udfærdiger en skriftlig erklæring hvoraf dette tidspunkt fremgår, skal dette tidspunkt angives i detentionsrapporten selv om det fremgår af lægeerklæringen. Det er derfor beklageligt at det i ét tilfælde ikke i detentionsrapporten er anført hvornår der skete lægetilsyn, jf. detentionskundgørelsens § 14, stk. 3.

Det fremgår af lægeerklæringen i alle de 11 tilfælde hvor jeg har modtaget en kopi af denne, hvem der forestod lægetilsynet. I 10 af de 13 tilfælde hvor lægetilsyn har fundet sted, er lægens navn (tillige) oplyst i detentionsrapporten. Feltet til angivelse af hvem der forestod lægetilsynet, er med andre ord ikke udfyldt i 3 detentionsrapporter (eller feltet er udfyldt med angivelse af Hobro Sygehus (eller skadestue) og altså uden angivelse af lægens navn). Det drejer sig om anholdelsen den 23. november 2002, 21. december 2002 og 1. januar 2003.

Lægens navn skal anføres i detentionsrapporten selv om det fremgår af lægeerklæringen, jf. det ovenfor anførte. At det ikke er sket i 3 tilfælde, er beklageligt.

Lægen har i alle de nævnte 11 tilfælde udfærdiget lægeerklæringen på blanket P153. De enkelte afsnit i lægeerklæringen er udfyldt i alle tilfælde.

Lægen har ligeledes i alle 11 tilfælde udfyldt lægeerklæringens konklusion, pkt. a: "Undersøgtes tilstand skønnes ikke behandlingskrævende". Dette er i de fleste tilfælde sket enten ved et kryds eller ved et "nej". I to tilfælde har lægen dog besvaret spørgsmålet med et "ja" (anholdelsen den 7. september og 1. oktober 2002) hvilket kunne opfattes som et udtryk for at behandling efter lægens opfattelse var påkrævet, og at den undersøgtes tilstand således talte imod anbringelse i detentionen (jf. kundgørelsens § 14, stk. 2). At dette ikke har været lægens mening, fremgår dog i begge tilfælde af svaret på det efterfølgende spørgsmål "Undersøgte bør umiddelbart undersøges yderlige-

re” som lægen har besvaret med et ”nej”. (Lægeerklæringerne er udfyldt af to forskellige læger).

Som spørgsmålet i konklusionens pkt. a er udformet, vil såvel et ja som et nej på spørgsmålet kunne misforstås. Efter min umiddelbare opfattelse ville en positiv udformning af spørgsmålet være at foretrække, f. eks. undersøgtes tilstand skønnes behandlingskrævende? Det er på baggrund af min gennemgang af en lang række detentionsager min fornemmelse at spørgsmålet i konklusionens pkt. a bliver opfattet – og besvaret – således.

Jeg henstiller til Justitsministeriets overvejelse om der skal foretages ændringer i dette bilag til kundgørelsen når kundgørelsen i øvrigt skal revideres. Jeg beder Justitsministeriet om at underrette mig om resultatet af min henstilling.

De undersøgende læger har i alle de 11 tilfælde hvor der foreligger en lægeerklæring, anset de anholdte/tilbageholdte for at være egnede til detentionsanbringelse. Tilsvarende gælder i det ene af de to tilfælde hvor der er foretaget lægetilsyn, men hvor (en eventuel) lægeerklæring ikke er vedlagt; der er i dette tilfælde i detentionsrapporten under feltet om lægens bemærkninger anført ”IAB” (intet at bemærke – anholdelsen den 15. december 2002).

Kun i seks tilfælde er der notat i detentionsrapporten om ”lægens bemærkninger”. Det ene tilfælde har jeg nævnt lige ovenfor. I tre andre tilfælde er der i rubrikken anført at lægen ikke har haft bemærkninger, enten ved et ”ingen” eller en bemærkning om at der intet er at bemærke. I de to resterende tilfælde er der anført ”ikke behandlingskrævende” og ”ømhed i venstre side – ribbenene” Det er således – om end kun i få tilfælde – angivet at udfyldelsen af denne rubrik har været overvejet.

Også vedrørende dette forhold er det min opfattelse at der skal gøres notat i rubrikken om lægens bemærkninger i detentionsrapporten selv om de fremgår af erklæringen, jf. det oven-

for anførte. Det gælder efter min opfattelse også selv om lægen ikke har haft nogen bemærkninger idet det så, som det er gjort i enkelte tilfælde, må angives f.eks. med et minus eller en bemærkning om at der intet er at bemærke. Det er derfor efter min opfattelse beklageligt at rubrikken kun er udfyldt i seks tilfælde.

Kun i ét af disse seks tilfælde (anholdelsen den 14. november 2002) synes rubrikken til angivelse af lægens bemærkninger i detentionsrapporten at være udfyldt af den pågældende læge selv – og lægens bemærkninger således at være afgivet skriftligt i detentionsrapporten. Der er i rubrikken – muligvis med lægens skrift – blot anført ”IAB”.

Jeg kan til politimesterens orientering oplyse at jeg i min rapport af 26. august 2002 vedrørende min inspektion af detentionen i Tønder bad Justitsministeriet om at oplyse om kundgørelsens § 14, stk. 3, 2. pkt. (om udfærdigelse af lægeerklæring), omfatter alle bemærkninger som lægen måtte ønske at komme med skriftligt, herunder (enkeltstående) bemærkninger som ”kan detentionsanbringes”, ”ingen bemærkninger” og lignende, således at blanket P153 også skal anvendes ved sådanne bemærkninger.

Justitsministeriet udtalte i den anledning følgende:

”...

Justitsministeriet har drøftet spørgsmålet med Rigspolicechefen og skal på den baggrund oplyse, at der med bestemmelsen i kundgørelsens § 14, stk. 3, 2. pkt., tages sigte på egentlige indholdsmæssige bemærkninger, som lægen måtte finde det fornødent at afgive skriftligt. Der stilles således ikke krav om, at enkeltstående bemærkninger, som lægen lige så vel kunne have fremsat mundtligt over for vagthavende, påføres blanket P153. Disse bemærkninger kan således efter Rigspolicechefens og Justitsministeriets opfattelse påføres selve detentionsrapporten.”

Jeg meddelte i min opfølgingsrapport at jeg havde noteret mig det af Justitsministeriet oplyste.

Jeg har herefter ikke bemærkninger til det nævnte tilfælde hvor der foreligger mulighed for at lægen har anført en enkeltstående bemærkning i detentionsrapporten.

2.2.1. Tidspunktet for tilkald af læge

Tidspunktet for tilkald af læge skal ligeledes anføres i detentionsrapporten, jf. kundgørelsens § 6, 2. pkt.

I alle de 13 tilfælde hvor der har fundet lægeundersøgelse sted, har undersøgelsen som allerede nævnt fundet sted på Hobro Sygehus (skadestuen eller modtagelsen). I 12 af de 13 tilfælde skete dette forud for indbringelsen af den pågældende til politistationen. I de tilfælde (de færreste) hvor tidspunktet for tilkald af lægen er angivet, opfatter jeg det angivne tidspunkt som tidspunktet for den vagthavendes orientering af sygehuset og ikke som tidspunktet for vagthavendes *tilkald* af lægen. I tre tilfælde er dette tidspunkt sammenfaldende med tidspunktet i detentionsrapporten for selve undersøgelsen. Jeg tager dette som et udtryk for at den vagthavende i disse tilfælde ikke har orienteret eller har nået at orientere sygehuset om at den anholdte/tilbageholdte ville blive indbragt til undersøgelse på sygehuset.

Der er ikke i kundgørelsen fastsat tidsmæssige bestemmelser inden for hvilke der skal ske tilkald af eller undersøgelse ved læge. Dog er det i kundgørelsens § 6 anført at politiet under transporten til politistationen skal underrette vagthavende om tilbageholdelsen, og at den vagthavende herefter – dvs. allerede mens politiet er på vej til politistationen med den tilbageholdte – skal tilkalde en læge med henblik på lægeundersøgelse af denne. Bestemmelsen har til formål

at afkorte tiden indtil lægetilsyn kan udføres, jf. pkt. 3, sidste afsnit, i Rigspolitechefens følgebrev af 28. juni 2001 til Politidirektøren i København og samtlige politimestre.

Formålet med bestemmelserne om lægetilsyn er som allerede nævnt at vurdere om det er forsvarligt at lade den detentionsanbragte være anbragt i detentionen, eller om der eventuelt skal ske indlæggelse. Dette forudsætter at tilkald af læge sker snarest muligt efter underretningen af vagthavende efter kundgørelsens § 6, og at lægeundersøgelse af den detentionsanbragte sker snarest muligt efter indbringelsen.

Som nævnt har der været foretaget lægeundersøgelse i 12 af de 13 tilfælde forud for indbringelsen af de pågældende til politistationen.

De foreliggende sager adskiller sig væsentligt fra de sager som jeg normalt gennemgår i forbindelse med mine inspektioner af detentioner. Jeg afstår på den baggrund fra at foretage en nærmere undersøgelse af tidspunktet for "lægetilkald" i de 12 tilfælde. Tilsvarende gælder tidspunktet for lægetilsyn i forhold til tidspunktet for tilkald af læge og tidspunktet for lægetilsyn i forhold til tidspunktet for indbringelse til politistationen.

Jeg kan til orientering for politimesteren oplyse at jeg tidligere i forbindelse med inspektion af detentioner har udtalt at lægetilkald der sker mere end 10-15 minutter efter indbringelsen til politistationen, ikke er snarest muligt. Min udtalelse er udfærdiget på grundlag af den tidligere gældende kundgørelse hvor der ikke var en bestemmelse som den nugældende kundgørelses § 6 der som allerede nævnt har til hensigt at fremrykke tidspunktet for lægetilkald.

Jeg har endvidere tidligere udtalt at lægetilsyn der sker mere end en time efter indbringelsen, efter min umiddelbare opfattelse ikke er

snarest muligt. I forbindelse med mine inspektioner af detentionerne i Aabenraa og Ringsted udtalte jeg som min endelige opfattelse at lægetilsyn som finder sted mere end en time efter indbringelsen, ikke er snarest muligt efter indbringelsen (mine opfølgingsrapporter af 13. marts 2002 og 25. marts 2002). Selv om min endelige udtalelse herom er afgivet efter ikrafttrædelsen af den nye kundgørelse, er den udfærdiget på grundlag af den tidligere gældende kundgørelse idet disse inspektioner og dermed de sager der blev gennemgået i forbindelse hermed, lå forud for den nye kundgørelse. I denne kundgørelse var der, som nævnt under pkt. 2.2., ikke en bestemmelse som den nugældende kundgørelses § 6 der, som nævnt dette sted, har til hensigt at fremrykke tidspunktet for lægetilkald (og dermed lægetilsyn).

I det sidste af de ovenfor nævnte 13 tilfælde (anholdelsen den 21. december 2002) fandt lægeundersøgelsen som allerede nævnt også sted på Hobro Sygehus, men i modsætning til de øvrige tilfælde først efter at den pågældende havde været foreløbigt anbragt i detentionen. I dette tilfælde blev lægen ”tilkaldt” kl. 02.50, samme tidspunkt som lægeundersøgelsen fandt sted på sygehuset. Den anholdte var kl. 01.00 blevet foreløbigt anbragt i detentionen.

Jeg må umiddelbart opfatte dette således at der ikke har været kontakt til sygehuset før kl. 02.50. Jeg beder politimesteren om en udtalelse om dette spørgsmål og om tidspunktet for foretagelse af lægetilsyn i forhold til indbringelse til politistationen.

2.3. Oplysninger fra kriminalregistret

Efter kundgørelsens § 13, stk. 2, skal den vagthavende inden der foretages visitation – og foreløbig anbringelse i detentionen – indhente oplysninger om den tilbageholdte i kriminalregistret, herunder med henblik på at afgøre om der ved endelig detentionsanbringelse skal iværksættes et skærpet tilsyn,

jf. § 19. Oplysningerne skal udprintes og opbevares, i minimum 2 år, i overensstemmelse med reglerne i § 22, stk. 3.

I den fortrykte detentionsrapport er der et felt til afkrydsning af om der er indhentet udskrift fra kriminalregistret, og det er angivet at udskriften skal vedlægges rapporten.

Dette felt er kun afkrydset i ét tilfælde (anholdelsen den 24. december 2002). Der er i intet tilfælde vedlagt en udskrift således som det er angivet i rubrikken, heller ikke i det ovenfor nævnte enkelte tilfælde.

At kundgørelsen ikke er overholdt fuldt ud i nogen af sagerne på disse punkter, er beklageligt. Jeg henviser til Rigspolitechefens indskærpelse af notatpligten, jf. ovenfor under pkt. 2. Jeg går ud fra at politimesteren i den forbindelse også har indskærpet pligten til at vedlægge udskrift fra kriminalregistret.

Idet jeg går ud fra at den manglende afkrydsning ikke er udtryk for at der ikke er indhentet oplysninger i kriminalregistret, men at der i alle tilfælde indhentes – og således også i de konkrete tilfælde er indhentet – sådanne oplysninger i overensstemmelse med kundgørelsens § 13, stk. 2, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

2.4. Fremstilling og visitation mv.

Efter kundgørelsens § 8 skal den tilbageholdte ved ankomsten til politistationen straks fremstilles for den vagthavende der indfører den pågældendes data og tidspunkterne for tilbageholdelsen og fremstillingen i detentionsrapporten og i POLSAS. Efter kundgørelsens § 22, stk. 1, skal alle punkter i detentionsrapporten som nævnt udfyldes, og altså også tidspunktet for indbringelsen til politistationen.

2.4.1. Fremstilling

I alle 15 tilfælde er rubrikken om tidspunktet for tilbageholdelsen udfyldt.

I sagen om anholdelsen den 21. september 2002 (den pågældende blev anholdt i Hadsund) er tidspunktet for tilbageholdelsen angivet til kl. 02.55 hvilket tidspunkt ligger efter det angivne tidspunkt for indbringelsen til politistationen (kl. 02.15). Ifølge detentionsrapporten er den pågældende endeligt detentionsanbragt kl. 03.30 (dette svarer til tidspunktet for det først angivne tilsyn). Den pågældende blev ifølge detentionsrapporten lægeundersøgt på Hobro Sygehus kl. 03.25. Ifølge lægeerklæringen blev undersøgelsen foretaget kl. 02.55.

Detentionsrapporten er i dette tilfælde meget sparsomt udfyldt. Felterne for (bl.a.) fremstilling, visitation og løsladelse er ikke udfyldt.

Jeg beder politimesteren om nærmere at redegøre for forløbet af denne sag.

I to tilfælde er tidspunktet for fremstillingen ikke oplyst i detentionsrapporten (drejer det sig udover det ovenfor nævnte tilfælde om anholdelsen den 15. december 2002). I ét tilfælde mangler tidspunktet for indbringelsen til politistationen (i to tilfælde hvis anholdelsen den 21. september 2002 medtages).

Dette er beklageligt.

Jeg går ud fra at der også i de tilfælde hvor der ikke er notat herom, er sket fremstilling for vagthavende.

I det tilfælde hvor der ikke er notat om tidspunktet for fremstillingen (jeg ser herved bort fra anholdelsen den 21. september 2002 som jeg har spurgt til ovenfor), er det ikke muligt at se om fremstilling er sket straks ved ankomsten til politistationen, jf. kundgørelsens § 8, men det kan udledes af de øvrige oplysninger i detentionsrapporten (det drejer sig om anholdelsen den 15. december 2002). I dette tilfælde blev den tilbageholdte anbragt endeligt i detentionen to minutter efter indbringelsen, og fremstilling må derfor – forudsat at fremstilling er sket i overensstemmelse med § 8 – være sket umiddelbart efter indbringelsen.

I alle de tilfælde hvor der foreligger oplysninger om såvel indbringelsestidspunktet som fremstillingstidspunktet, fremgår det at fremstillingen er sket straks efter indbringelsen til politistationen, idet der er angivet det samme tidspunkt herfor (i ét tilfælde er der angivet et tidspunkt for fremstillingen der ligger 5 minutter senere en tidspunktet for indbringelsen til politistationen (anholdelsen den 1. oktober 2002)).

2.4.2. Visitation mv.

Efter kundgørelsens § 13, stk. 1, skal der inden den tilbageholdte anbringes foreløbigt i detentionen, og inden lægeundersøgelsen bliver foretaget, ske visitation af den pågældende.

Efter kundgørelsens § 13, stk. 3, skal den tilbageholdte ved visitationen fratages penge og værdigenstande samt i øvrigt alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting. Samtlige lommer skal tømmes, og vran-gen skal vendes ud hvis det er muligt. Ved visitationen bør der så vidt muligt medvirke to polititjenestemænd til undersøgelse af den tilbageholdte.

Hvis omstændighederne tilsiger en visitation der kan krænke blufærdigheden, må denne visitation alene foretages af personer af samme køn som den tilbageholdte, jf. § 13, stk. 4. Er det ikke muligt at gennemføre en sådan visitation inden endelig detentionsanbringelse, foretages foreløbigt en visitation efter stk. 3. Den tilbageholdte skal herefter undergives et skærpet tilsyn, jf. § 19, indtil visitation, som beskrevet i 1. pkt., har fundet sted.

Efter bestemmelsen i § 13, stk. 5, skal effekter der fratages en tilbageholdt, holdes adskilt fra effekter der tilhører andre tilbageholdte. Penge og værdigenstande samt navnene på de polititjenestemænd der har foretaget visitationen, skal noteres i detentionsrapporten.

I detentionsrapporten er der rubrikker til afkrydsning af efter hvilken bestemmelse der er sket visitation (§ 13, stk. 3 eller 4). Der er endvidere felter til angivelse af hvem visitationen er foretaget af, hvornår den er foretaget (dato og klokkeslæt) og til angivelse af eventuelle fratagne effekter.

Som anført ovenfor fandt lægeundersøgelsen i alle tilfælde, på nær ét, sted forud for indbringelsen til politistationen. I fire af de seks tilfælde hvor det er muligt at konstatere hvornår visitationen har fundet sted, er visitationen foretaget efter lægeundersøgelsen – umiddelbart efter indbringelsen til politistationen og fremstillingen for vagthavende (se nærmere om den mangelfulde udfyldning af felterne om visitation nedenfor). Dette gælder dog ikke anholdelsen den 7. december 2002 hvor den pågældende blev anholdt på skadestuen. I dette tilfælde er tidspunkterne for visitation og lægeundersøgelse angivet ens i detentionsrapporten (kl. 19.43), mens lægeundersøgelsen ifølge lægeerklæringen har fundet sted to minutter efter

visitationen. Dette gælder heller ikke anholdelsen den 1. januar 2002 som ligeledes er atypisk derved at det er det eneste af de 15 undersøgte tilfælde hvor der har fundet en foreløbig anbringelse i detentionen sted.

Som bestemmelsen i § 13, stk. 1 er formuleret, er denne ikke overholdt i de ovenfor nævnte fire tilfælde. Inden jeg foretager videre, beder jeg Justitsministeriet om – efter forud indhentet udtalelse fra Rigspolitichefen – at udtale sig om visitationspraksis hos Politimesteren i Hobro i forhold til kundgørelsens § 13, stk. 1.

I 10 af de 15 tilfælde som min gennemgang angår, er det afkrydset efter hvilken bestemmelse visitationen skete. Der er i disse tilfælde på nær ét sat kryds ved § 13, stk. 3. I sagen om anholdelsen den 14. november 2002 er der sat kryds ved § 13, stk. 4 (den pågældende blev anholdt for spiritus-/promillekørsel). Det er endvidere i disse 10 tilfælde (og i yderligere ét tilfælde) angivet hvem der foretog visitationen. I 9 ud af de 10 tilfælde hvor det er angivet efter hvilken bestemmelse visitationen skete, er det desuden angivet hvornår visitationen fandt sted. Dette gælder endvidere et af de tilfælde hvor der ikke er sat kryds ved efter hvilken bestemmelse visitationen skete (anholdelsen den 1. januar 2003). I 11 af de 15 tilfælde er feltet til angivelse af hvad den pågældende blev frataget ved visitationen, udfyldt. I ét af tilfældene er det med henvisning til at den pågældende blev anholdt i pyjamas, angivet at der ingen effekter var at fratage (anholdelsen den 23. november 2002 som jeg har stillet spørgsmål om ovenfor under pkt. 2.1.).

Det er beklageligt at felterne om visitation mv. ikke er udfyldt i alle tilfælde, jf. kundgørelsens § 22, stk. 1. Jeg henviser også i denne forbindelse til Rigspolitichefens indskærpelse af notatpligten, jf. ovenfor under pkt. 2.

Det fremgår i alle 15 tilfælde af feltet om visitation sammenholdt med felterne om fratagelse af effekter, udlevering af effekter og felterne om anholdtes kvittering at der er sket en visitation.

Dette gælder for så vidt også den ovenfor nævnte sag om en anholdt i pyjamas (anholdelsen den 23. november 2002). Det er således i detentionsrapporten oplyst hvem der udleverede effekter til den pågældende i forbindelse med løsladelsen. Denne oplysning stemmer imidlertid ikke overens med oplysningen om at den pågældende ingen effekter havde (fordi hun var i pyjamas).

Jeg beder politimesteren om at oplyse om der fandt en visitation sted og om den pågældende blev frataget nogen effekter. Jeg har nedenfor under pkt. 2.4.2.4. stillet spørgsmål om intensiteten af en eventuel visitation mv.

2.4.2.1. Tidspunktet for visitation

Som nævnt fremgår tidspunktet for foretagelse af visitationen ikke i 5 af de 15 tilfælde. Det er heller ikke på anden måde muligt at efterprøve om bestemmelsen i kundgørelsens § 13, stk. 1, har været overholdt i de 5 tilfælde.

For de øvrige 10 tilfældes vedkommende fremgår det at visitation har fundet sted 2, 3, 4, 6, 17, 45 og 85 minutter før anbringelsen i detentionen (de to sidstnævnte tilfælde er anholdelsen den 1. januar 2003 og den 28. september 2002). I de resterende 3 af de 10 tilfælde er det angivet at visitationen har fundet sted på samme tidspunkt som anbringelsen i detentionen.

Jeg tager dette sidste som et udtryk for upræcis udfyldning af detentionsrapporten og ikke som et udtryk for at kundgørelsens § 13, stk. 1, ikke har været overholdt.

2.4.2.2. Fratagne effekter

I 10 af de 15 tilfælde er der notat om fratagne effekter, primært penge og mobiltelefoner. I yderligere et tilfælde er det i rubrikken angivet at den pågældende ingen effekter havde (det flere gange tidligere nævnte tilfælde hvor den tilbageholdte blev indbragt på politistationen i pyjamas).

Efter min opfattelse er det – hvis der ikke er noget at fratage den pågældende – hensigtsmæssigt at angive at der ikke er fundet effekter at fratage, selv om der alene efter kundgørelsen (og blanketten) er pligt til at gøre notat om det der er frataget, og selv om dette for så vidt allerede følger af oplysningen om at der er sket visitation.

Jeg henviser tillige til det som Rigspolitechefen har anført i sin tidligere nævnte rundskrivelse af 15. januar 2003 på baggrund af erfaringerne med den nye kundgørelse, jf. citatet nedenfor:

”Rigspolitiet er enig i Folketingets Ombudsmands anbefaling af, at det bør noteres i detentionsrapporten, såfremt der ikke er frataget effekter fra den tilbageholdte, og at tidspunktet for udtagelsen af detentionen ligeledes bør anføres. Rigspolitiet vil medtage anbefalingerne ved en kommende revision af kundgørelse II, nr. 55, og detentionsrapporten”.

2.4.2.3. Medvirkende polititjenestemænd

Som ovenfor nævnt er det i 11 tilfælde angivet i detentionsrapporten hvem der foretog visitationen. Der har i 8 af disse 11 tilfælde medvirket 2 polititjenestemænd. I de øvrige 3 tilfælde har der kun medvirket en polititjenestemand

(anholdelsen den 20. oktober, 28. oktober og 15. december 2002).

Jeg går ud fra at det i de tre nævnte tilfælde ikke har været muligt at to polititjenestemænd medvirkede til undersøgelse af den tilbageholdte, jf. kundgørelsens § 13, stk. 3, sidste pkt.

Af kundgørelsens § 13, stk. 5, fremgår det som tidligere nævnt at navnene på de polititjenestemænd der har foretaget visitationen, skal noteres i detentionsrapporten.

I de 11 tilfælde hvor det af detentionsrapporten fremgår hvem der foretog visitationen, er de pågældende polititjenestemænds identitet angivet ved de(n) pågældendes efternavn eller initialer (i to af de tre tilfælde hvor der kun medvirkede en polititjenestemand, er det fulde navn angivet).

Til orientering for Politimesteren i Hobro kan jeg oplyse at jeg i sagen vedrørende min inspektion den 24. oktober 2001 af detentionen i Slagelse har taget til efterretning at det – uanset at det i kundgørelsens § 13, stk. 5, er anført at ”navnene” på de polititjenestemænd der har foretaget visitationen, skal noteres i detentionsrapporten – er tilstrækkeligt at anvende initialer, forudsat at det er muligt på en sikker måde, f.eks. via POLSAS, at identificere den polititjenestemand som har de pågældende initialer.

Jeg rejste i denne sag spørgsmålet om hvorvidt det er tilstrækkeligt at angive fornavn. Justitsministeriet besvarede ikke (direkte) mit spørgsmål, men jeg udledte af Rigspolitichefens udtalelse og gengivelsen heri af Politimesteren i

Slagelses indskærpelse af at der skal anføres navn eller initialer, at det ikke er tilstrækkeligt at angive den pågældendes fornavn – heller ikke selv om der på det pågældende tidspunkt ikke er andre ansatte det pågældende sted med samme navn. Jeg bad i en opfølgingsrapport Justitsministeriet om at meddele mig det hvis denne antagelse er forkert. Justitsministeriet er ikke kommet med bemærkninger i den anledning.

Jeg er i sagen vedrørende min inspektion den 26. februar 2003 af detentionen i Aalborg gået ud fra at det er tilstrækkeligt alene at anføre efternavne, forudsat at det i det konkrete tilfælde udgør en sikker identifikation af den pågældende polititjenestemand. Jeg har dog for en ordens skyld bedt Justitsministeriet om udtrykkeligt at oplyse om denne antagelse er korrekt.

Jeg har herefter ingen bemærkninger til de tilfælde hvor de pågældende polititjenestemænds identitet er angivet ved initialer. Jeg går ud fra at man ved angivelsen af initialerne på en sikker måde, f.eks. via POLSAS, kan identificere de pågældende polititjenestemænd.

Jeg vender tilbage til de tilfælde hvor polititjenestemændenes identitet er angivet med efternavn(e) når jeg har modtaget svar fra Justitsministeriet vedrørende min inspektion af detentionen i Aalborg.

2.4.2.4. Intensiteten af visitationen

I 9 ud af de 10 tilfælde hvor det i detentionsrapporten er angivet efter hvilken bestemmelse visitationen er sket, er der som nævnt sat kryds ved § 13, stk. 3 (i sagen om anholdelsen den 14. november 2002 er der sat kryds ved § 13, stk. 4). Kun én af de 15 detentionsanbragte er en kvin-

de (anholdelsen den 23. november 2002). Dette tilfælde udgør et af de tilfælde hvor det ikke er angivet i detentionsrapporten efter hvilken bestemmelse visitationen har fundet sted, eller hvem der foretog visitationen. Det fremgår således ikke om der har været tale om en visitation som kan krænke blufærdigheden (jf. kundgørelsens § 13, stk. 4) – i bekræftende fald er den visiterende polititjenestemandes køn af betydning.

Jeg beder politimesteren om at oplyse efter hvilken bestemmelse visitationen fandt sted, og hvem der foretog visitationen.

2.4.2.5. Den tilbageholdtes kvittering mv. for modtagelse af effekter

I de fleste af de 15 tilfælde som indgår i min undersøgelse, er det som nævnt angivet i detentionsrapporten hvilke effekter den detentionsanbragte blev frataget (i de fleste tilfælde nøgler, penge og mobiltelefon, men i nogle tilfælde også ”tøj”, et bælte, en lighter mv.).

Jeg bemærker i den forbindelse blot at der efter kundgørelsens § 13, stk. 5, alene er pligt til at notere fratagne penge og værdigenstande i detentionsrapporten.

Efter kundgørelsens § 22, stk. 2, skal en tilbageholdt der er frataget effekter der skal udleveres til denne, anmodes om at kvittere herfor i detentionsrapporten. I detentionsrapporten er en rubrik til bemærkning såfremt den tilbageholdte ikke ønsker at kvittere.

Den detentionsanbragte har ved løsladelsen i 6 af de 10 tilfælde hvor den detentionsanbragte med sikkerhed har fået

frataget effekter, kvitteret på detentionsrapporten for modtagelse af penge/effekter.

I alle disse 6 tilfælde er også de øvrige felter vedrørende de fratagne effekter udfyldt (rubrikker om hvilke effekter som blev frataget den detentionsanbragte, hvem der har udleveret effekterne ved løsladelsen og hvornår).

I et tilfælde er det i rubrikken til angivelse af bemærkning hvis den tilbageholdte ikke ønsker at kvittere, angivet ”Ingen” (anholdelsen den 21. december 2002). Det fremgår ikke af detentionsrapporten om den pågældende havde fået frataget effekter.

Dette kan forstås som et udtryk for at den tilbageholdte ikke gav nogen begrundelse for ikke at ville kvittere for udleveringen af effekter, eller som en angivelse af at der ikke var effekter at udlevere til den pågældende.

Hvis det sidste er tilfældet, burde dette have været angivet i rubrikken til angivelse af fratagne effekter. Hvis det første er tilfældet, burde dette fremgå mere tydeligt.

Som det fremgår af det jeg har anført ovenfor, indeholder detentionsrapporten ikke i alle de tilfælde hvor der er frataget effekter, oplysninger om udlevering af disse, for eksempel i form af en kvittering fra den tilbageholdte i detentionsrapporten eller en bemærkning om at den tilbageholdte ikke ønskede at kvittere.

Jeg går ud fra at den tilbageholdte i alle disse tilfælde har fået sine effekter udleveret ved løsladelsen. Jeg foretager ikke videre vedrørende dette spørgsmål.

2.5. Tilsyn

Efter § 17, stk. 1, i kundgørelsen, har vagthavende ansvaret for at der føres et effektivt tilsyn med detentionsanbragte personer.

Efter kundgørelsens § 18, stk. 1, skal tilsyn ske ved fremmøde i detentionen så hyppigt som den anbragtes tilstand gør det nødvendigt, og så vidt muligt mindst en gang hver halve time. Er den detentionsanbragte tilset to gange ved fremmøde, og er der ikke påvist forhold ved anbragtes tilstand der nødvendiggør at fremtidige tilsyn sker ved fremmøde i detentionen, kan de efterfølgende tilsyn efter bestemmelsens stk. 2, ske via lytte- og overvågningsudstyr der er godkendt af rigspolitiet til elektronisk overvågning. (Det fremgår af Rigspolitichefens følgebrev af 28. juni 2001 til den nye kundgørelse at rigspolitiet snarest ville undersøge politikredsens lytte- og overvågningsudstyr).

Selve detentionsanbringelsen udgør ikke et tilsyn.

Jeg går ud fra at Hobro politi har udstyr der er godkendt af rigspolitiet, men beder for en ordens skyld politimesteren om oplysning herom.

Også tilsyn via lytte- og overvågningsudstyr skal ske så hyppigt som den anbragtes tilstand gør det nødvendigt, og så vidt muligt mindst en gang hver halve time, jf. kundgørelsens § 18, stk. 3. Opstår der under denne form for tilsyn tvivl om den detentionsanbragtes tilstand, skal der straks iværksættes tilsyn ved fremmøde.

Når tilsyn ved fremmøde eller ved elektronisk overvågning er udført, skal det noteres i detentionsrapporten med angivelse af klokkeslæt og navn på

den polititjenestemand der har udført tilsynet, jf. § 18, stk. 5. Det skal efter bestemmelsen tillige anføres om tilsynet er sket elektronisk eller ved personligt fremmøde ved angivelse af F eller E, jf. angivelsen på detentionsrapporten ovenover tilsynsrubrikkerne.

I nærmere angivne tilfælde skal der ske et skærpet tilsyn med den tilbageholdte. Det er f.eks. tilfældet i tiden indtil lægeundersøgelse har fundet sted, dvs. mens anbringelsen er foreløbig, jf. kundgørelsens § 12, stk. 2. Ved et skærpet tilsyn forstås efter § 19, stk. 1, et tilsyn der er mere, eller efter omstændighederne betydeligt mere, intensivt end det tilsyn der er fastsat ved § 18.

Et skærpet tilsyn kan kun ske ved fremmøde i detentionen, jf. § 19, stk. 2. Er der iværksat et skærpet tilsyn, skal det noteres i detentionsrapporten med angivelse af klokkeslæt og navn på den polititjenestemand der har udført tilsynet, jf. § 19, stk. 3. Det skal angives ved et S, jf. angivelsen på detentionsrapporten ovenover tilsynsrubrikkerne.

Jeg har som tidligere nævnt som udgangspunkt ment at kunne begrænse min beskrivelse af min undersøgelse på dette punkt til at angå gennemgående eller graverende fejl uden at jeg dog har kunnet gennemføre dette fuldt ud.

I detentionsrapporten er der – som allerede nævnt – rubrikker til angivelse af tidspunktet for indsættelse i detentionen; henholdsvis den foreløbige og den endelige detentionsanbringelse. Der er hermed tilvejebragt det nødvendige retlige udgangspunkt for en effektiv kontrol med det efterfølgende tilsyn med den detentionsanbragte. Rubrikkerne om indsættelse i detentionen er imidlertid som allerede nævnt ikke udfyldt i alle tilfælde. I fem tilfælde er rubrikken til angivelse af tidspunktet for den foreløbige detentionsanbringelse udfyldt. I et enkelt tilfælde (anholdelsen den 20. oktober 2002) er rubrikken vedrørende tidspunktet for den endelige anbringelse i detentionen ikke udfyldt. Dette tilfælde er den sag hvorom jeg ovenfor har lagt til grund

at der ikke har fundet lægeundersøgelse sted. I yderligere et tilfælde fremgår det udtrykkeligt af detentionsrapporten at der ikke har været foretaget lægeundersøgelse.

På den baggrund er udfyldningen af detentionsrapporten på dette punkt korrekt, jf. kundgørelsens § 12, stk. 2, hvorefter anbringelse i detentionen er foreløbig indtil den tilbageholdte er lægeundersøgt.

Rubrikken for foreløbig anbringelse i detentionen er i to tilfælde udfyldt med det samme tidspunkt som tidspunktet for den endelige anbringelse i detentionen. I disse tilfælde (anholdelsen den 5. oktober og 7. december 2002) har lægeundersøgelsen fundet sted kort tid før anbringelsen i detentionen.

Jeg går derfor ud fra at der er tale om fejlskrivning, og at den tilbageholdte i de to tilfælde ikke blev anbragt foreløbigt i detentionen.

I et tilfælde (anholdelsen den 1. oktober 2002) er tidspunkterne for den foreløbige og den endelige anbringelse i detentionen angivet til at være kl. 21.55 og 22.00. Den pågældende blev lægeundersøgt kl. 21.35 på skadestuen på Hobro Sygehus og fremstillet for vagthavende kl. 21.50.

Jeg går også i dette tilfælde ud fra at den pågældende ikke blev anbragt foreløbigt i detentionen, men blev anbragt endeligt i detentionen på (et af) de angivne tidspunkter.

Lægeundersøgelsen har – som allerede nævnt – kun i ét tilfælde fundet sted efter anbringelse af den tilbageholdte i detentionen. Der har endvidere som nævnt i to tilfælde ikke været foretaget lægeundersøgelse.

Heraf udleder jeg at den tilbageholdte i 3 af de 15 tilfælde har været anbragt foreløbigt i detentionen (der har endvidere i 2 af disse 3 tilfælde ikke været tale om en endelig anbringelse i detentionen). I de øvrige 12 tilfælde har der været tale om at den tilbageholdte er blevet anbragt endeligt i detentionen med det samme. Lægeundersøgelsen har i disse tilfælde fundet sted forud for indbringelsen til politistationen.

I alle de 15 tilfælde som er omfattet af min undersøgelse, har jeg modtaget bagsiden af detentionsrapporterne med rubrikker til tilsynsnotater. Rubrikkerne er udfyldt i alle 15 tilfælde. Rubrikkerne til bemærkninger er dog ikke udfyldt i forbindelse med alle sager/alle tilsyn, og i nogle tilfælde er der anvendt gentagelsestegn som en angivelse af at bemærkningerne vedrørende de(t) foregående tilsyn også dækker dette tilsyn.

Det er efter min opfattelse hensigtsmæssigt at angive, f.eks. med et minus eller et 0, at der ikke er bemærkninger at anføre. Dette stemmer efter min opfattelse endvidere bedst med bestemmelsen i kundgørelsens § 22, stk. 1 – hvorefter alle punkter i detentionsrapporten skal udfyldes. Med et sådant udgangspunkt opnås tillige at det i forbindelse med hvert tilsyn overvejes om der er bemærkninger at anføre.

Ved undersøgelsen af spørgsmålet om overholdelse af bestemmelsen i kundgørelsens § 18 tages i det følgende i alle tilfælde hvor dette tidspunkt fremgår, udgangspunkt i tidspunktet for den foreløbige anbringelse. I de tilfælde hvor der ikke har været nogen foreløbig detentionsanbringelse – hvilket som nævnt er tilfældet i langt de fleste af de 15 sager – tages udgangspunkt i tidspunktet for den endelige anbringelse i detentionen. Der har som ovenfor nævnt kun i et tilfælde været tale om at den tilbageholdte har været foreløbigt anbragt i detentionen og efterfølgende endeligt anbragt (anholdelsen den 21. december 2002).

2.5.1. Tidspunktet for det første tilsyn

Første tilsynsnotat er kun i 5 af de 15 tilfælde tidsmæssigt forskelligt fra tidspunktet for indsættelsen i detentionen/lægeundersøgelsen, jf. kundgørelsens § 18, stk. 2, sidste pkt., hvorefter selve detentionsanbringelsen ikke udgør et tilsyn.

I de tilfælde hvor der er sammenfald mellem første tilsyn og indsættelsen i detentionen/lægeundersøgelsen, har jeg ved min vurdering af om der har været forholdt i overensstemmelse med § 18, set bort fra det pågældende tilsyn.

I det tilfælde hvor der har været tale om såvel en foreløbig som en endelig anbringelse i detentionen (anholdelsen den 21. december 2002) har den foreløbige anbringelse i detentionen været langvarig (2 timer og 5 minutter). I dette tilfælde er det første tilsyn foretaget inden for det i § 18 fastsatte interval på 30 minutter.

Om intensiteten af tilsynene i denne sag henviser jeg til det som jeg har anført nedenfor under pkt. 2.5.4.

Det første tilsyn er også i alle de øvrige tilfælde foretaget inden for 30 minutter efter anbringelsen i detentionen (i et enkelt tilfælde dog først efter 34 minutter).

2.5.2. Tidspunktet for det sidste tilsyn

Med hensyn til vurdering af sidste tilsyn i forhold til løsladelsen er jeg opmærksom på at der fra det tidspunkt hvor den tilbageholdte udtages af detentionen og til vedkommende løslades, medgår tid til udlevering af eventuelle inddragne effekter og penge mv., til eventuelt toiletbesøg mv. og til eventuel afhøring.

I fem tilfælde fremgår løsladelsestidspunktet ikke af detentionsrapporten. I ét af disse tilfælde fremgår løsladelsestidspunktet dog af tilsynsrubrikkerne på detentionsrapportens bagside (anholdelsen den 28. oktober 2002 hvor der er en bemærkning om ”løsladt til forældre”). I tre af de øvrige fire tilfælde fremgår det af detentionsrapporten hvornår den pågældende fik udleveret sine effekter. Jeg går ud fra at dette tidspunkt er (nogenlunde) sammenfaldende med løsladelsestidspunktet. Løsladelsestidspunktet er således oplyst – eller kan udledes af andre oplysninger – i 14 af de 15 tilfælde.

Jeg beder politimesteren om at oplyse hvornår den tilbageholdte i det sidste tilfælde blev løsladt (anholdelsen den 15. december 2002).

Jeg bemærker generelt at det efter min opfattelse er hensigtsmæssigt at angive hvornår der er sket udtagelse af detentionen, f.eks. ved udtrykkeligt at anføre det ud for sidste tilsyn. Jeg henviser også i denne sammenhæng til citatet ovenfor under pkt. 2.4.2.2. fra den tidligere nævnte rundskrivelse af 15. januar 2003 fra Rigspolitechefen.

I seks tilfælde har der ifølge detentionsrapporten (tilsyneladende) ikke været ført tilsyn inden for de sidste 45 minutter før udtagelse af detentionen/løsladelse.

Der er i et af disse seks tilfælde gået 3 timer og 55 minutter mellem det sidste tilsyn og udtagelse af detentionen/løsladelse (anholdelsen den 20. oktober 2002).

I yderligere et af disse seks tilfælde er der tilsyneladende gået mere end 3 timer fra sidste tilsyn og til udtagelse af detentionen/løsladelsen (anholdelsen den 28. september 2002). I dette til-

fælde fremgår det dog af bemærkningerne til det sidst foretagne tilsyn at den tilbageholdte blev ”udtaget for afhøring”.

Jeg går ud fra at den tilbageholdte blev løsladt efter endt afhøring og ikke – igen – blev indsat i detentionen, og jeg ser derfor bort fra denne sag vedrørende spørgsmålet om tidspunktet for det sidste tilsyn.

I et andet af de seks tilfælde er der (tilsyneladende) gået 1 time og 35 minutter fra sidste tilsyn og til udtagelse af detentionen/løsladelsen (anholdelsen den 24. december 2002). Det fremgår af detentionsrapporten at den pågældende blev varetægtsfængslet (kl. 11.00) og at hans effekter blev overført til arresthuset (kl. 12.00).

Jeg går ud fra at tiden fra det sidste tilsyn, kl. 09.25, og indtil overførslen af den tilbageholdte til arresthuset er medgået til afholdelse af grundlovsforhør. Jeg ser derfor også bort fra denne sag vedrørende spørgsmålet om tidspunktet for det sidste tilsyn.

I to af de nævnte seks tilfælde er der gået 1 time og 5 minutter fra det sidste tilsyn og til udtagelse af detentionen/løsladelsen (anholdelsen den 7. september og 7. december 2002). Det sidste af de seks tilfælde er det som jeg ovenfor har stillet spørgsmål om vedrørende løsladelsestidspunktet (anholdelsen den 15. december 2002).

At der ikke i samtlige 15 tilfælde (tilsyneladende) er udført tilsyn i den sidste del af anbringelsen, er beklageligt.

Jeg beder politimesteren om en udtalelse om tidspunktet for det sidste tilsyn i de ovenfor nævnte fire sager (anholdelsen den 7. september, 20. oktober, 7. december og 15. december 2002).

2.5.3. Intervallet mellem tilsyn

I 10 af de 15 tilfælde har der været ført tilsyn med et interval som svarer til udgangspunktet i kundgørelsens § 18, stk. 1, på en halv time. I de sidste 5 tilfælde har der været et tidsmæssigt interval mellem (alle) tilsyn med den detentionsanbragte på højst 45 minutter (tilsynene er i disse tilfælde foretaget med et tidsinterval på højst 32 til 35 minutter).

Det er beklageligt at der ikke er ført tilsyn i overensstemmelse med kundgørelsen på dette punkt i alle 15 tilfælde. Da der er tale om få og mindre afvigelser, foretager jeg ikke videre vedrørende dette spørgsmål.

2.5.4. Skærpet tilsyn

Som nævnt skal der føres et skærpet tilsyn med den tilbageholdte mens anbringelsen er foreløbig, jf. kundgørelsens § 12, stk. 2. Ved et skærpet tilsyn forstås efter § 19, stk. 1, et tilsyn der er mere, eller efter omstændighederne betydeligt mere, intensivt end tilsyn efter § 18.

Jeg lægger som nævnt ovenfor til grund at der skete en foreløbig detentionsanbringelse i tre tilfælde. I to af disse tilfælde blev den tilbageholdte ikke endeligt anbragt i detentionen (anholdelsen den 28. september og 20. oktober 2002). I det sidste af de tre tilfælde strakte den foreløbige anbringelse i detentionen sig som nævnt ud over en halv time (anholdelsen den 21. december 2002). I ingen af disse tilfælde er det angivet at der har fundet et skærpet tilsyn sted.

Jeg lægger til grund at dette ikke har været tilfældet.

Det er beklageligt at der i disse tre tilfælde ikke blev ført skærpet tilsyn indtil der havde fundet lægeundersøgelse sted, henholdsvis under hele anbringelsen i detentionen. Jeg henstiller til politimesteren at indskærpe overholdelsen af reglerne om skærpet tilsyn.

Jeg beder om underretning om resultatet af min henstilling.

Jeg går ud fra at den detentionsanbragtes tilstand i ingen af de tre tilfælde har nødvendiggjort et tilsyn hyppigere end udgangspunktet i kundgørelsens § 18, stk. 1, på en halv time.

2.5.5. Noteringen af hvem der har forestået tilsyn

Som anført ovenfor skal navnet på den polititjenestemand der har udført tilsynet, noteres i detentionsrapporten, jf. kundgørelsens § 18.

I alle 15 tilfælde er der for hvert tilsyn angivet klokkeslæt og initialer/navn på den der har forestået tilsynet.

Om anvendelsen af initialer henviser jeg til det som jeg har anført under pkt. 2.4.2.3. ovenfor (vedrørende visitation).

For en del tilsyns vedkommende er der alene angivet fornavnet på den der har udført tilsynet (f.eks. anholdelsen den 21. december – ”Bruno”).

Som jeg har anført ovenfor under pkt. 2.4.2.3. (vedrørende visitation) er angivelsen (udelukkende) af fornavnet ikke tilstrækkeligt uanset om der på det pågældende tidspunkt ikke er andre ansatte det pågældende sted med samme navn.

For visse tilsyns vedkommende er angivet fornavnet kombineret med det første bogstav i efternavnet (f.eks. anholdelsen den 1. oktober og 5. oktober 2002 – ”Ole P.”). I to tilfælde er der angivet et kalde-/kælenavn for den pågældende polititjenestemand (anholdelsen den 7. december 2002: ”Clemme”, for – går jeg ud fra – Clemmensen og anholdelsen den 21. december 2002 : ”Flens”, for – går jeg ud fra – Jens Chr. Flensborg).

Som anført ovenfor under pkt. 2.4.2.3. har jeg i sagen om min inspektion den 26. februar 2003 af detentionen i Aalborg bedt Justitsministeriet om udtrykkeligt at oplyse om min antagelse om at det er tilstrækkeligt alene at anføre efternavnet på den pågældende polititjenestemand hvis det i det konkrete tilfælde udgør en sikker identifikation af denne, er korrekt.

Jeg foretager ikke videre i forbindelse med min inspektion af Arresthuset i Hobro vedrørende de tilfælde hvor alene efternavnet på den pågældende polititjenestemand der har udført tilsynet, er angivet i detentionsrapporten, før jeg har modtaget ovennævnte udtalelse fra Justitsministeriet.

Inden jeg foretager videre vedrørende de tilfælde hvor der er anført et fornavn og det første bogstav i efternavnet, beder jeg Justitsministeriet – efter forud indhentet udtalelse fra Rigspolitichefen – om en udtalelse om hvorvidt dette efter ministeriets opfattelse er tilstrækkeligt. Tilsvarende gælder de tilfælde hvor der er anført et kalde-/kælenavn knyttet til den pågældende polititjenestemands efternavn.

2.5.6. Karakteren af de udførte tilsyn

De to første tilsyn skal som nævnt ifølge kundgørelsens § 18, stk. 2, ske ved fremmøde i detentionen.

Jeg har i tilknytning til denne regel i forbindelse med min inspektion den 24. oktober 2001 af detentionen i Slagelse (mit j.nr. 2001-

2428-618 PH) bl.a. anført følgende (i min rapport af 27. marts 2002):

” ...

Da tilsyn indtil der har fundet lægetilsyn sted, altid skal ske ved fremmøde, jf. § 12, stk. 2 og § 19, stk. 2, går jeg ud fra at der sigtes til tilsyn efter lægeundersøgelsen. Jeg går med andre ord ud fra at der efter lægeundersøgelsen (endelig detentionsanbringelse) i alle tilfælde skal ske tilsyn ved fremmøde de første to gange, også selv om der under den foreløbige detentionsanbringelse har været to tilsyn ved fremmøde. Jeg går endvidere ud fra at selve lægetilsynet ikke kan medregnes i de to tilsyn.

Såfremt denne forståelse er forkert, beder jeg Justitsministeriet om at meddele mig det.

...”

I min opfølgingsrapport af 22. november 2002 vedrørende denne inspektion (af detentionen i Slagelse) har jeg anført følgende:

” ...

Justitsministeriet har i den anledning indhentet en udtalelse fra Rigspolitichefen. I Rigspolitichefens udtalelse af 20. august 2002 er om dette spørgsmål anført følgende:

’ ...

Rigspolitiet kan tilslutte sig ombudsmandens fortolkning af bestemmelsen i kundgørelsens § 18, stk. 2. Idet bestemmelsen øjensynligt har været anvendt forskelligt i politikredsene, har Rigspolitiet i en skrivelse til politikredsene præciseret, at der skal være udført to personlige tilsyn af en detentionsanbragt efter lægeundersøgelse, inden man kan benytte den elektroniske overvågning.

Rigspolitiet vil ved revidering af kundgørelsen foretage en præcisering af kundgørelsens § 18, stk. 2.’

Justitsministeriet har tilsluttet sig det af Rigspolitichefen anførte.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

...”

Det er vedrørende alle tilsyn angivet hvilken type tilsyn der var tale om (tilsyn ved fremmøde eller elektronisk tilsyn).

I de fleste tilfælde er tilsynene ført elektronisk – og ikke ved fremmøde. Dette gælder også det første tilsyn efter indsættelsen i detentionen. Forholdet er nærmere det at det første tilsyn kun i 7 af de 15 tilfælde er ført ved fremmøde, jeg ser også i denne sammenhæng bort fra ”tilsyn” som er noteret på det tidspunkt hvor den tilbageholdte blev anbragt i detentionen. Der er kun i 4 af de 15 tilfælde sket personligt fremmøde ved de to første tilsyn efter den endelige anbringelse i detentionen.

Det er beklageligt at kundgørelsen ikke er overholdt i hovedparten af tilfældene på dette punkt.

Jeg beder om underretning om resultatet af min henstilling.

I 2 af de 15 tilfælde har der som nævnt udelukkende været tale om foreløbig anbringelse i detentionen. I et enkelt tilfælde har den tilbageholdte været først foreløbig anbragt og siden – efter lægeundersøgelse – været anbragt endeligt. Så længe en tilbageholdt er anbragt foreløbigt i detentionen skal tilsyn som nævnt føres ved fremmøde og som skærpet tilsyn. Kun ganske få af tilsynene i disse tre tilfælde har været ført ved fremmøde – i alle tre tilfælde er det første tilsyn efter anbringelse i detentionen ført elektronisk (anholdelsen den 28. september, 20. oktober og 21. december 2002).

At kundgørelsen heller ikke er overholdt i disse tre tilfælde, er kritisabelt.

Jeg henstiller til politimesteren at indskærpe pligten til personligt fremmøde de første to gange der efter endelig anbringelse i detentionen udføres tilsyn med den detentionsanbragte.

Jeg henstiller til politimesteren at indskærpe denne pligt i de tilfælde hvor den tilbageholdte er foreløbigt anbragt i detentionen.

Der er i langt de fleste tilfælde angivet bemærkninger i feltet til brug herfor. Der er især oplysninger om toiletbesøg eller oplysninger om at den detentionsanbragte sov.

Efter kundgørelsens § 18, stk. 6, kan der i politikredsene fastsættes lokale bestemmelser om tilsynets forløb. Sådanne bestemmelser må dog ikke være lempeligere end kundgørelsens regler.

Jeg anmoder politimesteren om at oplyse om der er fastsat sådanne lokale bestemmelser og i givet fald sende mig en kopi heraf.

2.6. Løsladelsestidspunktet

Efter kundgørelsens § 20 skal tidspunktet for løsladelsen fremgå af detentionsrapporten og af POLSAS.

Løsladelsestidspunktet mangler i detentionsrapporten i fem tilfælde. Jeg henviser også i denne forbindelse til Rigspolitechefens indskærpelse af notatpligten, jf. ovenfor under pkt. 2.

Jeg har ovenfor under pkt. 2.5.2. stillet spørgsmål om løsladelsestidspunktet i et af de fem tilfælde.

Jeg har ikke modtaget udskrifter fra POLSAS, men jeg går ud fra at løsladelsestidspunktet i alle tilfælde (tillige) er angivet heri.

2.7. Vejledning om klageadgang mv.

Efter § 21, stk. 1, i kundgørelsen skal den tilbageholdte efter udtagelse af detentionen vejledes om adgangen til at klage til Justitsministeriet over de-

tentionsanbringelsen, om muligheden for at få en skriftlig begrundelse for anbringelsen og om muligheden for alkoholbehandling og -afvænnning. Vejledning skal ske ved udlevering af Rigspolitechefens pjece ”Hvor går du hen, når du går ud?” – som er udsendt i en ny revideret udgave i forbindelse med ikrafttrædelsen af den nye kundgørelse – eller en lokalt udarbejdet pjece/blanket der indeholder de nævnte oplysninger.

Særlige forhold kan dog gøre at vejledning i et konkret tilfælde helt eller delvist kan undlades. Jeg sigter her til tilfælde hvor den pågældende ved tidligere lejligheder har modtaget vejledning, og til tilfælde hvor den detentionsanbragte udviser direkte modvilje mod at blive vejledt – eventuelt ved ikke at ville tage imod en pjece om alkoholbehandling og -afvænnning.

Efter kundgørelsens § 21, stk. 2, skal det i detentionsrapporten anføres at pågældende er vejledt i overensstemmelse med stk. 1 ved udlevering af pjece/blanket. Detentionsrapporten indeholder i overensstemmelse hermed en rubrik til angivelse af hvem der har udleveret pjece/blanket til den tilbageholdte. Denne rubrik er kun i et enkelt tilfælde udfyldt (anholdelsen den 1. januar 2003). Den polititjenestemand som løslod den tilbageholdte, har skrevet sine initialer i rubrikken.

Jeg lægger til grund at der blev udleveret en pjece i dette tilfælde.

Det er ikke muligt at efterprøve om der er sket vejledning efter § 21, stk. 1, i de øvrige 14 tilfælde.

Det er beklageligt at der i 14 tilfælde ikke er notat om hvorvidt der er sket vejledning i overensstemmelse med kundgørelsens § 21, stk. 1, jf. kundgørelsens § 21, stk. 2. Jeg henviser også på dette punkt til Rigspolitechefens indskærpelse af notatpligten, jf. ovenfor under pkt. 2.

Som nævnt under pkt. 1 lå der i visitationsskranken et oplag af Rigspoliti-
chefens vejledning om alkoholafvænning og -behandling ("Hvor går du hen,
når du går ud?") i den nyeste udgave. Det blev endvidere under inspektionen
som nævnt oplyst at de tilbageholdte altid får tilbudt vejledningen når de
bliver løsladt.

*Jeg går ud fra at dette også har været tilfældet i de 14 konkrete sager som er omfattet af min
undersøgelse, men hvor dette ikke er noteret i detentionsrapporten.*

3. Opfølgning

*Jeg beder om at politimesterens oplysninger mv. tilbagesendes gennem Justitsministeriet så-
ledes at ministeriet kan komme med bemærkninger hertil.*

*Jeg bemærker endvidere at jeg under pkt. 2.2. har afgivet en henstilling til Justitsministeriet
og at jeg under pkt. 2.4.2. og 2.5.5. har bedt Justitsministeriet om en udtalelse efter forud
indhentet udtalelse fra Rigspolitichefen.*

4. Underretning

Denne rapport sendes til Politimesteren i Hobro, Justitsministeriet, Rigspolitichefen og Folke-
tingets Retsudvalg.

Lennart Frandsen
Inspektionschef